

Sygn. akt III S 53/16

POSTANOWIENIE

Dnia 20 kwietnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Magdalena Hupa – Dębska

Sędziowie SO Barbara Braziewicz

SO Roman Troll (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 20 kwietnia 2016 r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym

ze skargi C. S.

z udziałem Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Rejonowego w Rybniku

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki w sprawie wszczętej z powództwa C. S. o zapłatę prowadzonej przed Sądem Rejonowym w Rybniku pod sygn. akt I C 119/15

postanawia:

- 1) stwierdzić, że w sprawie prowadzonej przed Sądem Rejonowym w Rybniku pod sygn. akt I C 119/15 nastąpiła przewlekłość postępowania,
- 2) przyznać od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Rybniku na rzecz skarżącej C. S. kwotę 2000 zł (dwa tysiące złotych),
- 3) oddalić skargę w pozostałej części,
- 4) zasądzić od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Rybniku na rzecz skarżącej C. S. kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,
- 5) zwrócić skarżącej uiszczoną opłatę sądową od skargi w kwocie 100 zł (sto złotych).

SSO Roman Troll SSO Magdalena Hupa – Dębska SSO Barbara Braziewicz

Sygn. akt III S 53/16

UZASADNIENIE

Skarżąca C. S. 3 marca 2016 roku złożyła skargę na naruszenie praw strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki wnosząc:

- a. o stwierdzenie, że w postępowaniu toczącym się przed Sądem Rejonowym w Rybniku w sprawie o sygn. akt I C 119/15 nastąpiła przewlekłość,
- b. o wydanie polecenia Sądowi Rejonowego w Rybniku do podjęcia w wyznaczonym terminie odpowiednich czynności,
- c. o przyznanie na jej rzecz 4000 zł,
- d. oraz o zwrot kosztów postępowania.

W uzasadnieniu wskazała, że pomimo złożenia pozwu 22 stycznia 2015 roku do chwili obecnej nie dokonano w sprawie żadnych czynności.

Skarb Państwa – Prezes Sądu Rejonowego w Rybniku wniósł o oddalenie skargi, a w przypadku jej uwzględnienia o przyznanie skarżącej najniższej przewidzianej przepisami kwoty.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Pozwem z 22 stycznia 2015 roku skarżąca wniosła o zasądzenie na jej rzecz 3295,25 zł. Sprawę zadekretowano tego samego dnia, a 2 lutego 2015 roku przedstawiono akta sędziemu referentowi.

Skarżąca 24 sierpnia 2015 roku złożyła egzemplarz pozwu na urzędowym formularzu.

Termin rozprawy wyznaczono 8 marca 2016 roku na 7 kwietnia 2016 roku i wówczas wydano wyrok zaoczny.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. Nr 179, poz. 1843 ze zm.) dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd, w celu wydania w sprawie rozstrzygnięcia co do istoty (...), uwzględniając charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawłości, znaczenie dla strony, która wniosła skargę rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania. Przewlekłość postępowania to brak czynności zmierzających do rozstrzygnięcia, zachodzący dłużej niż jest to konieczne do rozważenia sprawy bądź zgromadzenia dowodów, chodzi zatem o to, by czynności zmierzające do wydania orzeczenia kończącego zabierały odpowiednią ilość czasu, czyli odbywały się bez zbędnej zwłoki (por. art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki). Zbędną zwłoką nie jest przy tym każdy upływ czasu, ale dopiero nadmierne odstępstwo od czasu zwykle koniecznego dla wykonania określonych czynności, dlatego przewlekłość postępowania zachodzi wówczas, gdy zwłoka w czynnościach jest nadmierna (rażąca) i nie znajduje uzasadnienia w obiektywnych okolicznościach sprawy. [Por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2013 r. KSP 3/13, LEX nr 1318217, postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 10 stycznia 2013 r. sygn. akt II S 33/12, Lex 1246709; por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 23 listopada 2010 r. sygn. akt II S 28/10 - KZS 2010/11/50, LEX nr 783363].

W rozpoznawanej sprawie doszło do przewlekłości postępowania. Miało to miejsce od 2 lutego 2015 roku do 8 marca 2016 roku, a więc blisko przez rok i miesiąc nie podjęto żadnych czynności w sprawie. W żaden sposób nie tłumaczą tego trudności kadrowe w Sądzie Rejonowym

w R. - nie ma to bowiem istotnego znaczenia dla rozpoznania sprawy w zakresie ustalenia przewlekłości postępowania, albowiem strona nie może odpowiadać za niewłaściwe rozmieszczenie kadr sądowych, natomiast ma prawo do rozpoznania sprawy bez zbędnej zwłoki, co gwarantuje jej art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzonej w R. dnia 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami nr (...) oraz uzupełnionej Protokołem nr (...) (Dz. U. z 1993 r., Nr 61, poz. 284 ze zm.). To samo dotyczy argumentacji związanej z wielkością referatu sędziego i korzystaniem przez niego z urlopu oraz nieobecności spowodowanej chorobą. W okresach nieobecności sędziego przewodniczący powinien zapewnić odpowiednie zastępstwo tak, aby sprawy mogły otrzymać prawidłowy bieg. Jednocześnie sprawa nie była prowadzona w postępowaniu uproszczonym, nie było więc konieczności składania pozwu na urzędowym formularzu.

Kwota 4000 zł żądana od Skarbu Państwa przez skarżącą jest wygórowana biorąc pod uwagę łączny czas trwania postępowania (obecnie 15 miesięcy) i okres przewlekłości (w sumie około 13 miesięcy). Ustalając wysokość tej kwoty trzeba mieć na uwadze łączny czas trwania postępowania (obecnie ponad rok), w tym znaczny okres przewlekłości oraz

to, że sprawa dotyczy żądania 3295,25 zł, a wydano już wyrok zaoczny. Dlatego też Sąd Okręgowy stanął na stanowisku, że to kwota 2000 zł będzie odpowiednią dla skarżącej z uwagi na zaistniałą przewlekłość postępowania biorąc pod uwagę czas jego trwania i podjęte już czynności. Przyznanie odpowiedniej sumy pieniężnej (art. 12 ust. 4 z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki) stanowi sankcję dla państwa za wadliwe zorganizowanie wymiaru sprawiedliwości oraz rekompensatę dla skarżącej za doznaną krzywdę moralną spowodowaną przewlekłością postępowania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 28 maja 2015 roku, sygn. akt III SPP 10/15, LEX nr 1740741).

Podjęcie czynności przez Sąd Rejonowy w sprawie I C 119/15 – wyznaczenie rozprawy i wydanie wyroku zaocznego – wskazuje, że nie jest konieczne na obecnym etapie wydawanie zaleceń dotyczących biegu postępowania.

Mając powyższe na uwadze, w oparciu o art. 12 ust. 2 – 4 z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki, należało orzec jak w punktach 1 – 3 sentencji.

Natomiast na podstawie art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki w związku z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. i § 14 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. poz. 1800) należało orzec jak w punkcie 4 sentencji, gdyż skarżąca jest reprezentowana przez adwokata.

Natomiast na podstawie art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki należało orzec jak w punkcie 5 sentencji, albowiem skargę uwzględniono w części.